

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1418/15-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školských zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Přerov, Sušilova 25
Sídlo	Sušilova 25/2392, 750 02 Přerov
E-mail právnické osoby	pavlas@ddprerov.cz
IČ	63 701 332
Identifikátor	600 031 853
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Janem Pavlasem, ředitelem školského zařízení
Zřizovatel	Olomoucký kraj Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
Místo inspekční činnosti	Sušilova 25/2392, 750 02 Přerov Bří Hovůrkových 2750, 750 02 Přerov
Termín inspekční činnosti	2. až 4. prosinec 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem a školní jídelnou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov a jeho

souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Přerov, Sušilova 25 (dále „zařízení“, „subjekt“), vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova (dále „DD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“). Subjekt je koedukované zařízení pro děti ve věku zpravidla od 3 do 18 let, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla nařízena ústavní výchova, případně předběžné opatření a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče.

Kapacita DD byla stanovena na 24 dětí (tj. 3 rodinné skupiny). Činnost subjektu je realizována v hlavní budově na adrese Sušilova 25, Přerov, kde jsou umístěny 2 rodinné skupiny, kanceláře a ŠJ, 3. rodinná skupina je dislokována na odloučeném pracovišti na adrese Bří Hovůrkových 2750, Přerov (v objektu Střední školy technické, Přerov, Kouřilkova 8). Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 19 dětí (z toho 4 předškolního věku navštěvující mateřskou školu, 11 plnících povinnou školní docházku, 4 vzdělávající se ve středních školách) a 4 zletilé nezaopatřené osoby absolvující střední (3 osoby) a vysokoškolské vzdělávání, které byly v péči DD na základě smlouvy o setrvání v zařízení do ukončení přípravy na budoucí povolání. V době inspekční činnosti nebylo 1 dítě v zařízení z důvodu léčebného pobytu. Kapacita DD byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 96 %, v tomto počtu jsou zahrnuty i zletilé nezaopatřené osoby. Stravování dětí je zajištěno ve ŠJ s kapacitou 40 strážníků.

V rámci doplňkové činnosti je zařízení schopno kdykoliv přijmout do péče děti, které se ocitly v krizové situaci vyžadující okamžité řešení a v případě potřeby jim může nabídnout ubytování, stravování, ošacení, poradenskou pomoc, pomoc odborníka - speciálního pedagoga nebo psychologa, zajištění lékařské péče, podporu při školní výuce, případně při řešení osobních problémů. Dále může dětem, rodičům, případně sociálním pracovníkům poskytnout kvalifikované informace. V hodnoceném období této služby nevyužilo žádné dítě.

Aktuální informace o činnosti DD pro veřejnost jsou zveřejněny na jejich webových stránkách (www.ddprerov.cz).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu dětského domova

Analýzou realizovaného Školního vzdělávacího programu DD (dále „ŠVP DD“) s motivačním názvem „Cesta k samostatnosti a soběstačnosti“ (s platností od 1. května 2015) bylo zjištěno, že dokument nebyl zcela zpracován v souladu se školským zákonem, neboť neobsahoval zejména podmínky přijímání dětí, ukončování jejich vzdělávání, podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a personální podmínky (viz protokol o kontrole čj. ČŠIM-1419/15-M). Zjištěný nedostatek však neměl vliv na průběh vzdělávání. Pozitivním zjištěním bylo velmi podrobné rozpracování obsahu a časového plánu vzdělávání dětí (standardy).

Prioritou výchovně vzdělávací koncepce DD je zejména snaha o umístění dětí do původní rodiny, případně do náhradní rodinné péče, dále úspěšné ukončení vzdělání dětí, příprava na budoucí povolání a přechod dětí do samostatného života v běžném sociálním prostředí. Obsah

vzdělávání vychází z ročního plánu výchovně vzdělávací činnosti, který odpovídá deklarovaným cílům ŠVP DD. Naplnění ročního plánu je pravidelně vyhodnocováno, ředitel zařízení přijímá opatření k dalšímu zlepšování výsledků vzdělávání.

Ředitel subjektu splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti, ve funkci byl potvrzen do 31. července 2018. Systém delegovaných kompetencí odpovídal velikosti subjektu, organizační struktura byla vytvořena efektivně. O právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodoval ve sledovaném období ve stanoveném rozsahu, primárně přijímal a realizoval opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér k umístění dětí. V případě umístění dětí mimo zařízení postupoval ředitel DD v souladu s právními předpisy, a to na základě písemných žádostí osob odpovědných za výchovu a souhlasu příslušných orgánů sociálně-právní ochrany dětí. Za účelem zajištění stabilního prostředí pro další výchovu a vzdělávání dětí bylo v odůvodněných případech využíváno případových konferencí. Poradním orgánem ředitele zařízení byla pedagogická rada, která projednávala nejen organizační záležitosti, ale zabývala se i výsledky vzdělávání a pokroky dětí. Dalším poradním orgánem ředitele DD byla funkční spoluspráva dětí složená ze zástupců jednotlivých rodinných skupin, která se pravidelně scházela (1krát měsíčně) a zabývala se nejen organizačními záležitostmi, ale i podněty a návrhy na chod zařízení ze strany dětí. K předávání informací mezi vedením zařízení, pedagogickými a nepedagogickými pracovníky (např. sociální pracovníci) využívá vedení DD i funkční elektronický informační systém (intranet). Ředitel DD a vedoucí vychovatelka vykonávali pravidelně kontrolní a hospitační činnost (včetně podrobných písemných záznamů doplněných fotodokumentací), která byla zaměřena na denní činnosti a výkon noční služby.

Při přijímání (umísťování) dětí postupovalo vedení zařízení v hodnoceném období v souladu s právními předpisy. Všechny evidované děti byly do DD umístěny na základě rozhodnutí soudu, případně (starší děti) prostřednictvím územně příslušného diagnostického ústavu. Ve sledovaném období, tj. od školního roku 2013/2014, bylo do zařízení nově umístěno celkem 6 dětí, všechny na základě rozhodnutí soudu formou předběžného opatření nebo nařízení ústavní výchovy. V adaptační fázi byla dětem věnována zvýšená pozornost a individuální podpora.

Výchovně vzdělávací činnost a denní péče o děti byly ve sledovaném období nastaveny a rozvrženy v souladu s právním předpisem, denní režim respektoval obecné psychohygienické i didaktické zásady. Přímá pedagogická činnost vychovatelů končila v návaznosti na večeřku dětí, která byla stanovena pro mladší děti na 20:30 hodin, pro ostatní na 21. hodinu.

Ve školním roce 2015/2016 zajišťuje vzdělávání a denní péči o děti celkem 14 pedagogických pracovníků (včetně ředitele a 5 asistentů pedagoga) a 6 nepedagogických pracovníků. Všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky odborné kvalifikace pro práci v daném typu školského zařízení a předložili platné potvrzení o své psychické způsobilosti vystavené psychologem se stanovenou akreditací. Svoji bezúhonnost doložilo platným výpisem z evidence Rejstříku trestů všech 20 pracovníků (pedagogických i nepedagogických), kteří k termínu inspekční činnosti v DD pracovali. Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) doporučila řediteli zařízení navýšení pracovního úvazku údržbáře, neboť jeho stanovený rozsah nedostačuje k zajištění celkové údržby objektu (vzhledem ke stáří objektu – problémy s elektroinstalací, popraskané zdi a opadající omítky, četnost drobných oprav).

Pro oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) zpracoval ředitel zařízení pro každý školní rok plán, který komplexně podporoval odborný růst pedagogů, zkvalitňování pedagogických postupů a inovativních metod vzdělávacích činností, zaměřen byl i na specifickou problematiku výchovy dětí v prostředí etopedických zařízení

(tj. rodinná terapie, nácvik rodičovských a dalších dovedností, metody sociální práce). Využívání získaných poznatků sledovalo vedení zařízení zejména prostřednictvím hospitací.

V rozdělení přímé pedagogické činnosti vychovatelů nebyly zjištěny nedostatky. Noční služba byla zajištěna asistenty pedagoga. Minimální nebo maximální počty dětí stanovené právní normou pro jednotlivé rodinné skupiny nebyly ve sledovaném období překročeny.

Povinná dokumentace s výjimkou ŠVP DD (viz protokol) byla ve sledovaném období vedena v rozsahu a v souladu s požadavky školského zákona a zákona č. 109/2002 Sb. Vnitřní řád zařízení byl z hlediska struktury zpracován v souladu s právním předpisem, má všechny obsahové náležitosti dle vzorového vnitřního řádu (příloha vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů). Ve vnitřním řádu jsou mimo jiné jasně vymezená kritéria pro stanovování výše kapesného a pro jeho případné zvýšení nebo snížení v možném rozsahu.

Práva a povinnosti dětí byly ve vnitřním řádu deklarovány v zákonném rozsahu. Po přijetí do DD byly děti prokazatelně seznámeny s vnitřním řádem, se svými právy a povinnostmi, s organizací i s režimem zařízení. Osobní dokumentace každého dítěte byla systematicky a přehledně vedena sociální pracovníci a vedoucí vychovatelkou, obsahovala např. základní osobní údaje, korespondenci s osobami odpovědnými za výchovu dětí a participujícími institucemi, záznamy o školních výsledcích dětí, udělená/uložená opatření ve výchově a programy rozvoje osobnosti dětí, včetně hodnocení jejich plnění. Cíle vymezené v těchto programech, kterých by mělo dítě dosáhnout, vycházejí z jeho aktuální osobnostní charakteristiky a závěrů z adaptačního období dítěte, případně z dokumentace dětí vedené v průběhu jejich pobytu v předchozím zařízení (např. zdravotnická zařízení) a navazují na předcházející hodnocení vychovatelů. Programy obsahují postupy sloužící k dosažení vytýčených cílů. Jsou vhodně zaměřeny do oblastí výchovy i školního vzdělávání. Důraz je kladen zejména na individuální přístup, vhodnou motivaci dítěte, jeho přípravu na vyučování, podporu volnočasových aktivit a rozvoj sociálních dovedností, dále na výběr studia, volby povolání a přípravu na vstup do samostatného života. Záznamy o plnění deklarovaných cílů v oblasti vzdělávání dokladovaly provázanost mezi obsahem ŠVP DD a stanovenými individuálními cíli rozvoje osobnosti dětí. Vzhledem k tomu, že subjekt v současné době využívá softwarový program pro tento typ zařízení jen v omezené míře, ČŠI doporučila efektivnější využívání tohoto programu, který by zefektivnil administrativní a diagnostickou práci všem pracovníkům DD a zpřehlednil evidenci a průběh vzdělávání dětí v zařízení.

Roční plány výchovně vzdělávací činnosti vymezovaly konkrétní cíle i odpovědnost jednotlivých pedagogických pracovníků za svěřené oblasti. V týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti, které vycházely z měsíčních plánů výchovně vzdělávací činnosti, převažovala zejména příprava na vyučování (samostudium a individuální činnosti vychovatelů s jednotlivými dětmi), na prvky rodinné výchovy (úklidy, nákupy), zájmovou činnost dětí a činnosti související s výchovou ke zdraví a zdravému životnímu stylu (např. sportovní a pohybové aktivity, pobyty na čerstvém vzduchu). Avšak ve zveřejněných týdenních programech byla uvedena jen část režimových činností, podrobný přehled denních aktivit byl zaznamenán pouze v elektronické podobě (průběh dne). Příležitostí zařízení je ve zveřejňování úplných týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti. Krátkodobé plánování vhodně směřuje k výchovně vzdělávacím cílům deklarovaným v ŠVP DD a odpovídá činnostem uvedeným v ročním plánu výchovně vzdělávací činnosti.

Prevence rizikového chování dětí vychází ze stanovených cílů pro jednotlivé věkové kategorie deklarované v minimálním preventivním programu. Důraz je kladen zejména na dodržování režimových činností, podporu vlastních zájmových aktivit dětí v rámci činností DD, na rozvoj pozitivního sociálního chování, zvládnutí zátěžových situací a přenos

informací o nebezpečnosti rizikového chování přiměřeně jejich věku. Zařízení vytváří podmínky pro spolupráci dětí odlišného věku při různých tematických aktivitách, podporuje individuální zájem a talent dětí (např. výuka hry na kytaru a basovou kytaru).

Vnější i vnitřní prostory zařízení svým uspořádáním naplňují filozofii rodinného prostředí. Materiální podmínky i vnitřní vybavení pro provoz 3 rodinných skupin jsou vyhovující a odpovídají požadavkům právního předpisu. Ve venkovním areálu DD se nachází menší dvorní trakt, který však v současné době nevyhovuje podmínkám pro aktivní pobyt dětí venku a vyžaduje celkovou revitalizaci ve spolupráci se zřizovatelem, což je příležitostí pro další období. Ke sportovním a rekreačním aktivitám využívají děti různá městská sportoviště (např. nedaleké školní hřiště, park). DD je velmi dobře vybaven pro systematicky podporované volnočasové aktivity (např. cykloturistika a lyžování).

Zařízení vytváří předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (dále „BOZ“), pro jejich zdravý psychický a fyzický vývoj. Pravidla BOZ jsou stanovena ve vnitřním řádu zařízení i ŠJ a ve směrnici k zajištění BOZ v subjektu. Děti byly seznámeny se zásadami bezpečného chování, s možnými riziky a odpovídajícími následnými opatřeními, se kterými se mohou setkat v zařízení, v jeho okolí a při činnostech mimo DD (např. jízda na kole a kolečkových bruslích, koupání na koupališti, cyklovýlety atd.). Pro poskytnutí první pomoci slouží centrální lékárníčka, která je umístěná v návštěvní místnosti, na odloučeném pracovišti ve vychovatelně. Pro mimořádné situace byl vypracován traumatologický plán, požární plán, krizový plán atd. Evidenci úrazů vede zařízení v knize úrazů, zaznamenává však jen závažnější úrazy. Jejich počet byl vzhledem k celoročnímu provozu zanedbatelný. Záznamy o úrazu byly zasílány příslušným institucím. Při fyzické prohlídce obou budov subjektu, kde se děti pohybují, byly z hlediska BOZ zjištěny méně závažné nedostatky, které byly odstraněny ještě v průběhu inspekční činnosti. V zájmu preventivních opatření vedení DD identifikuje na jednotlivých pracovištích rizikové faktory, které vyhodnocuje a přijímá opatření tak, aby byl systém ochrany dětí a zaměstnanců účinný.

Školní stravování s celodenním provozem je pro děti zajištěno formou provozu vlastní ŠJ v přízemí budovy, kde se nachází také příjemně esteticky zařízená výdejna. V rámci plného přímého zaopatření dětí je stravování pro věkovou kategorii do 15 let zajištěno 5krát denně a v kategorii 15 a více roků 6krát denně (včetně druhé večeře). Při sestavování jídelníčku dbá vedení ŠJ na dodržení zásad pestrosti používaných surovin. V pracovní dny připravuje snídaní, přesnídávku a oběd kuchařka. V rámci přípravy na samostatný život si odpolední svačinu, večeři, druhou večeři a celodenní stravu o víkendech (sobota, neděle) a svátcích připravují jednotlivé rodinné skupiny samy. Pitný režim je zabezpečován prostřednictvím „čajových kuchyněk“ jednotlivých rodinných skupin. Zařízení dbá i na zveřejňování skupin alergenů u jednotlivých jídel v jídelnících. ČŠI doporučila řediteli zařízení přijetí další pracovní síly do ŠJ (kuchařky) s cílem omezit samostatnou přípravu některých jídel dětmi, aby příprava jídel výrazně nezasahovala do výchovně vzdělávací činnosti DD.

Subjekt hospodařil s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele, které v roce 2014 tvořily 94 % všech příjmů. Mezi ostatní příjmy patřily např. přídavky na děti, ošetrovné, výživné, čerpání fondů a sponzorské dary, pomocí nichž mohl DD připravit pro děti více akcí v přírodě, zakoupit muzikoterapeutické nástroje, přispět na vybavení pokojů a hračky pro děti. Od zřizovatele obdrželo zařízení investiční dotaci na rekonstrukci rozvodů vody. S využitím rezervních fondů byly provedeny další nutné opravy a údržba interiéru DD a také bylo částečně obnoveno zastaralé vybavení (sedací soupravy, chladnička, sporák atd.). Hospodaření roku 2014 bylo zakončeno kladným hospodářským výsledkem. V roce 2015 bylo z účelového daru pořízeno vybavení do „startovacího bytu“.

Celkové ekonomické podmínky DD však nejsou zcela příznivé, neboť finanční příspěvek od zřizovatele na provoz se každým rokem snižuje (meziroční snížení cca 3 %). Příležitostí pro obnovu a rozvoj materiálních podmínek je tak větší aktivita vedení DD k získávání dalších zdrojů z předkládaných projektů, grantů, darů, využití spolupráce s partnery apod.

Významnou součástí koncepce DD je cílená práce s osobami odpovědnými za výchovu dětí. Spolupráce vychází ze zájmu dětí o styk se svými zákonnými zástupci a osobami blízkými a zájmu těchto osob o děti. Je realizována zejména formou telefonických nebo osobních kontaktů (plánované i neplánované návštěvy v zařízení) zaznamenaných v knize ostatních návštěv. Součástí oznámení o přijetí dítěte do DD předávané nebo zasílané zákonným zástupcům dítěte je také upozornění na možnost dítě navštěvovat nebo si je brát nejen o prázdninách, ale i ke krátkodobému pobytu (víkendy), což bylo zákonnými zástupci některých dětí pravidelně využíváno. Děti jsou vedeny k udržování kontaktů se zákonnými zástupci, v rámci programů rozvoje osobnosti dítěte je tato oblast sledována. V hodnoceném období byly návštěvy zařízení zákonnými zástupci ojedinělé, děti navštěvovaly spíše osoby blízké, kamarádi a spolužáci.

V zájmu zefektivnění vzdělávání dětí zařízení spolupracovalo s partnery participujícími na jeho činnosti. Ve sledovaném období úzce spolupracovalo zejména se zřizovatelem, školskými poradenskými zařízeními, orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), Policií ČR, zdravotnickými zařízeními (při medikaci dětí) a v neposlední řadě se školami, ve kterých se děti vzdělávají.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu dětského domova

Naplňování vzdělávacích cílů a výstupů stanovených v ŠVP DD bylo v průběhu inspekční činnosti sledováno a hodnoceno napříč všemi rodinnými skupinami a realizovanými činnostmi (odpoledními, podvečerními, večerními), ve kterých dominovaly zejména příprava na vyučování, odpočinkové a zájmové aktivity dětí a režimové činnosti. Vzdělávací a režimové činnosti probíhaly v návaznosti na týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, které byly umístěny v prostorách rodinných skupin.

Činnosti byly vedeny vhodnými pedagogickými postupy a metodami práce, pozitivem bylo příznivé pracovní klima a motivační způsob hodnocení, které dětem poskytovalo zpětnou vazbu. Realizované organizační formy i aplikované metody byly většinou vhodně zvoleny jak k věku dětí, tak i k aktuálnímu složení rodinných skupin. V přípravě na vyučování byla zejména mladším dětem primárně věnována individuální péče, děti byly vedeny ke vzájemné pomoci a toleranci. Pozitivně je hodnoceno vytváření vstřícné atmosféry v zařízení, průběžné výchovné vedení dětí a usměrňování jejich chování. Zavedené a dětmi dodržované správné pracovní návyky, společně s aktivitami cílenými na kultivaci vztahů mezi dětmi navzájem a dětmi a dospělými, vytvářely vhodný předpoklad pro rozvoj pracovních a sociálních kompetencí. Podporovány byly i další kompetence, zejména kompetence komunikativní, sociální a kompetence k učení. Materiální podpora činností byla na požadované úrovni. Děti byly vhodně vedeny k aktivnímu řešení problémů a k odpovědnosti za výsledek své práce, k bezpečnému a šetrnému zacházení s vybavením zařízení a k praktickému dodržování pořádku, zadané úkoly plnily se zájmem, byly vedeny ke spolupráci.

Vychovatelé vedli děti k samostatnosti, oceňovali jejich zájem a snahu. Respektovali osobní psychomotorické tempo dětí, zohledňovali jejich odlišné potřeby a schopnosti, přihlíželi k jejich nadání i aktuálnímu naladění a stavu, vytvářeli dětem prostor k seberealizaci. Rozvíjeli zejména

mezilidské vztahy, posilovali soudržnost rodinných skupin a budovali pocit sounáležitosti mezi dětmi. Primárně převažovaly dovednostně-praktické metody, při kooperativních činnostech děti prokazovaly schopnost spolupráce a vzájemné komunikace. Cíleně byl propojen rozvoj smyslového vnímání s verbální komunikací dětí. Činnosti probíhaly v přátelském a bezpečném sociálním prostředí, které dětem umožňovalo uspokojování jejich sociálních i emočních potřeb. V rámci tzv. volných činností byl vytvářen prostor pro kreativitu a fantazii dětí. Psychoterapeutickou metodou používanou všemi pedagogickými pracovníky zařízení byl společný rozhovor, který napomáhal dětem zvládat pochopení různých situací, důsledků a korekci jednání s cílem hledání vlastní volby optimálního řešení. Komunikace mezi pedagogickými pracovníky a dětmi byla přirozená, spontánní, založená na vzájemném respektu, nespolutracující chování dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno. Vychovatelé věnovali soustavnou pozornost psychohygienickým podmínkám, správné životosprávě i sebeobsluze, čímž naplňovali zásady zdravého životního stylu. Z inspekčních hospitací jednoznačně vyplynulo, že vzdělávání se uskutečňovalo v podnětném a bezpečném prostředí, pohodové atmosféře a v souladu s deklarovanými cíli.

S dětmi, u nichž byl zaznamenán výskyt rizikových faktorů, byly uplatňovány výchovné rozhovory s cílem zjistit příčiny jejich nevhodného chování. Při řešení negativních jevů vychovatelé úzce spolupracovali např. s dětským psychologem nebo psychiatrem (při stanovení medikace), se školami, školským poradenským zařízením a odbornými pracovišti zabývajícími se problematikou prevence a řešením sociálně patologických jevů.

Vzdělávání dětí v hodnoceném období vhodně doplňovaly např. jednodenní výlety, víkendové a prázdninové pobyty, společenské, kulturní a sportovní akce, besedy, výstavy a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských kompetencí. Rozvoj individuálních zájmů dětí umožňovala také podpora aktivní účasti a zapojení do zájmových kroužků a útvarů organizovaných DD (výuka hry na kytaru a basovou kytaru, hudební skupina, cvičení jógy, muzikofiletika) a partnerskými institucemi, zejména se sportovním a uměleckým zaměřením (např. kopaná, florbal, stolní tenis, keramický a výtvarný kroužek). Děti se pravidelně účastnily akcí organizovaných jinými subjekty i neformálními skupinami, při kterých měly možnost se sebezpoznat, ukázat své dovednosti, schopnosti a nadání (např. předvánoční jarmark, sportovní závody, turnaje a soutěže). Některé byly zaměřeny na rozvoj jejich komunikačních dovedností a připravenosti pro život s důrazem na prevenci kriminality a rizikového chování.

Vzdělávání dětí se uskutečňovalo ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního (případně vysokoškolského) vzdělávání a samostatnost po odchodu ze zařízení.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu dětského domova

Realizovaný hodnotící systém byl ve sledovaném období primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti, uplatňováno bylo zejména neformální verbální hodnocení dětí v průběhu každého dne. Problémy jednotlivců byly řešeny zejména v rámci komunitních a individuálních rozhovorů s dětmi a individuálním přístupem pedagogických pracovníků k jednotlivým dětem. Pozitivně byl hodnocen zejména důraz na samostatnost dětí, vzájemnou pomoc a prohlubování sourozeneckých vztahů, vedení mladších dětí staršími, dále na jednotlivé složky výchovy, podporu talentu u dětí a zdravého životního stylu. Hodnocení naplňování programů rozvoje osobnosti dítěte bylo pravidelně (2krát ročně) prováděno vychovateli formou písemného hodnocení, ke kterému se mohly vyjadřovat i děti. Vychovatelé systematicky sledovali aktuální dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, jejich pokroky v sebeobslužných činnostech, v udržování

pořádku v osobních věcech a v prostorách rodinných skupin, což bylo zaznamenáno i v zápisech z pedagogických rad.

Oslovené děti, navštěvující 2. stupeň základní školy a střední školy, které byly přítomny v zařízení v době inspekční činnosti, v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že byly seznámeny se svými právy a povinnostmi, v DD se nesetkaly např. s ponižováním, případně fyzickým trestáním ze strany dětí nebo vychovatelů, mají možnost se vyjadřovat ke svému hodnocení nebo k záležitostem, které se jich týkají, nejsou omezovány v přijímání návštěv nebo vycházek. Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno, děti uvedly, že jsou v zařízení spokojené a svůj pobyt v DD včetně činností organizovaných zařízením hodnotily pozitivně. Utěky dětí ze zařízení (nenávraty z vycházek) nebyly ve sledovaném období evidovány. V průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány žádné nepřátelské projevy dětí vůči zařízení, personálu nebo sobě navzájem.

Z hlediska rizikového a nevhodného chování dětí byly ve sledovaném období zaznamenány např. drobné krádeže, lhaní, slovní agrese mezi dětmi i vůči vychovatelům, záškoláctví a úmyslné poškozování majetku DD. Přetrvávajícím problémem je kouření dětí mimo areál zařízení, užívání alkoholu a návykových látek. Tyto negativní projevy jsou eliminovány uplatňováním rozhovorů, případně sebehodnocením dětí. Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, a to převážně formou snížení kapesného, omezení trávení volného času mimo DD a odnětím získané výhody. Vedené záznamy v osobní dokumentaci dětí dokládaly, že ve sledovaném období výrazně převažovalo ukládání kladných opatření ve výchově. Kladná opatření k výchově byla udělována nejčastěji formou zvýšení kapesného nebo poskytnutím finanční odměny především za dosažené školní výsledky, pracovní činnosti v prostorách zařízení a za reprezentaci DD na veřejnosti.

Průběžné výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, jsou vychovateli sledovány při každé přípravě na vyučování. Souhrnně za měsíc jsou vyhodnocovány na pedagogických radách, i přes realizovaná opatření byly výsledky vzdělávání dětí navštěvující základní i střední školy na konci školních roků průměrné až podprůměrné. Proto byla dětem s určitými výukovými problémy věnována ze strany vychovatelů zvýšená pozornost při přípravě na vyučování, a to zejména individuální prací, důslednější kontrolou jejich přípravy, přezkušováním apod. Za účelem potvrzení nebo vyloučení negativního vlivu případného zdravotního postižení dítěte na jeho školní výsledky nebo posouzení integrace a vzdělávání podle příslušného vzdělávacího programu či individuálního vzdělávacího plánu spolupracovali s pedagogicko-psychologickou poradnou a dětskými lékaři. Dětem s vadami řeči byla zajištěna odborná logopedická péče, logopedická cvičení s dětmi prováděli také vychovatelé. V rámci prevence školní neúspěšnosti dětí vychovatelé průběžně spolupracovali rovněž s třídními učiteli a vyučujícími, pravidelně se účastnili třídních schůzek, v odůvodněných případech využívali telefonický kontakt, což jim poskytovalo zpětnou vazbu a podněty k přijímání opatření. O průběhu a výsledcích vzdělávání byly osoby odpovědné za výchovu dětí seznamovány zejména prostřednictvím telefonických a osobních kontaktů.

V hodnoceném období ke dni zahájení inspekční činnosti ukončily pobyt v zařízení 2 děti, kterým byla zrušena ústavní výchova (návrat do rodiny) a 6 zletilých nezaopatřených osob zrušením platnosti smlouvy o prodlouženém pobytu. V souvislosti s odchodem zletilých nezaopatřených osob jim zařízení, pokud mají zájem, pomáhá při zabezpečení jejich zaměstnání, ubytování (nabídkou „startovacího bytu“), všem poskytuje materiální a finanční pomoc. Další vývoj dětí i zletilých osob je po jejich odchodu z DD v různém rozsahu sledován, kontakt s některými dětmi je udržován prostřednictvím sociálních sítí,

s vychovateli jsou v telefonickém kontaktu nebo přicházejí do zařízení na návštěvu. Četnost kontaktů je dána zejména jejich zájmem. Informace o dětech, které odešly ze zařízení, jsou získávány také od pracovníků sociální péče, případně z míst, kde bylo dětem zabezpečeno přechodné ubytování nebo zaměstnání. Na odchod ze zařízení jsou děti postupně připravovány. Průběžně a zejména před dosažením zletilosti, a tím jejich možným odchodem ze zařízení, je dětem zdůrazňován význam úspěšného dokončení jejich studia. Subjekt nevyužívá možnost prodloužení ústavní výchovy na návrh zařízení.

Ve sledovaném období se děti aktivně účastnily programů zaměřených na finanční gramotnost, sociální a pracovní integraci, na zvýšení jejich připravenosti pro život, k získání a udržení si zaměstnání a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce. Významná je v tomto směru zejména spolupráce s Nadací Terezy Maxové, prostřednictvím které se mohly děti účastnit letních prázdninových aktivit (tábory). Přínosné bylo rovněž zapojení do projektů, které byly zaměřeny na volnočasové aktivity dětí a sbírku dárců pro děti z dětských domovů.

Závěry

- a) Úspěšné naplňování koncepčních záměrů v oblasti vzdělávání a výchovně vzdělávacích cílů obsažených v ŠVP DD vytvářelo příznivé klima, sledované činnosti v rámci inspekčních hospitací probíhaly v podnětném a bezpečném prostředí a pohodové atmosféře, oslovené děti hodnotily svůj pobyt a činnosti v DD pozitivně, jsou v zařízení spokojené. Dětem je poskytována výrazná podpora při jejich vzdělávání, s cílem úspěšného ukončení, dále je podporován návrat dětí do původní rodiny, příp. pomoc při jejich adaptaci do samostatného života v běžném sociálním prostředí (např. nabídkou „startovacího bytu“).
- Pozitivem při hodnocení byla funkční spolupráce dětí, která se zabývala nejen organizačními záležitostmi, ale i podněty a návrhy na chod zařízení ze strany dětí, čímž byla podporována efektivita řízení subjektu.
- Mezi silné stránky zařízení patří i pestrá a různorodá nabídka zájmových kroužků a útvarů organizovaných DD a partnerskými institucemi.
- b) Povinná dokumentace byla vedena systematicky a přehledně, avšak nedostatek byl zjištěn v ŠVP DD, který nebyl z hlediska struktury a obsahu zcela zpracován v souladu se školským zákonem (viz protokol).
- c) Příležitosti ke zlepšení úrovně poskytovaného vzdělávání má zařízení:
- v efektivnějším využívání softwarového programu určeného pro tento typ zařízení,
  - ve zlepšování finančních podmínek zejména v oblasti získávání dalších zdrojů z projektů, grantů, darů nebo využitím spolupráce s partnery,
  - v celkové revitalizaci dvorního traktu,
  - v dokončení rekonstrukce ŠJ (dovybavení inventáře),
  - v doplnění týdenních plánů výchovně vzdělávací činnosti o všechny plánované aktivity,
  - v navýšení pracovního úvazku údržbáře a kuchařky.
- d) Od poslední inspekční činnosti se zlepšily materiálně - technické podmínky pro vzdělávání a denní péči o děti. Ve spolupráci se zřizovatelem byla realizována částečná revitalizace objektu DD (zejména nátěr fasády, úprava prostor ŠJ a její vybavení novými spotřebiči, rekonstrukce rozvodů vody a sociálních zařízení, výměna dveří a osvětlení, obnova nábytku).

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny, čj. KUOK 94647/2014, ze dne 15. října 2014
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 20. listopadu 2015
3. Jmenování do funkce ředitele Dětského domova v Přerově, Sušilova 25, čj. 29 922/94-61, ze dne 20. října 1994, s účinností od 1. listopadu 1994
4. Potvrzení ve funkci na období od 1. srpna 2012 do 31. července 2018, čj. KUOK/27804/12/OŠMT-OS/847, ze dne 3. května 2012
5. Osvědčení – Studium pro ředitele škol a školských zařízení, ze dne 16. prosince 2009
6. Školní vzdělávací program s motivačním názvem „Cesta k samostatnosti a soběstačnosti“, aktualizace ze dne 1. května 2015
7. Výkaz Z 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. říjnu 2013, 2014 a 2015
8. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. říjnu 2013, 2014 a 2015
9. Výroční zpráva o činnosti DDŠJ, čj. 594/2014/Řed, školní rok 2013/2014
10. Výroční zpráva o činnosti DDŠJ, čj. 619/2015/Řed, školní rok 2014/2015
11. Záписы z jednání pedagogické rady, školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
12. Jednání samosprávy, vedená od školního roku 2002/2003 k termínu inspekční činnosti
13. Knihy denní evidence 1. – 3. rodinné skupiny, školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
14. Roční plány práce (včetně koncepce výchovné činnosti DD) na školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
15. Měsíční a týdenní plány výchovně vzdělávací činnosti, školní roky 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
16. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, školní roky 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
17. Seznam zaměstnanců platný k termínu inspekční činnosti včetně osobních čísel
18. Personální dokumentace zaměstnanců DD – aktuální stav k termínu inspekční činnosti (doklady o vzdělání, psychologická vyšetření, výpisy z evidence Rejstříku trestů)
19. Stanovení rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti pedagogických pracovníků, platné pro školní rok 2015/2016
20. Rozvržení týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti pro jednotlivé pedagogické pracovníky ve školním roce 2015/2016
21. Vnitřní řád zařízení, čj. 598/2015/Řed, s účinností od 1. září 2015
22. Vnitřní řád Školní jídelny, s účinností od 1. září 2015
23. Směrnice k vedení školní jídelny, s účinností od 1. ledna 2015
24. Sdělení – informace zákonným zástupcům o vydání a obsahu vnitřního řádu DD a ŠJ, ze dne 27. listopadu 2015

25. Seznam udělených/uložených opatření ve výchově za období od 1. září 2013 k termínu inspekční činnosti
26. Matrika vedená k termínu inspekční činnosti (písemná verze)
27. Evidenční rozdělení dětí do rodinných skupin platné k termínu inspekční činnosti
28. Zařazení dětí do škol, školní rok 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
29. Seznamy příchodů (umístění) a odchodů dětí do zařízení v době od 1. září 2013 k termínu inspekční činnosti
30. Útěky, nenávraty (přehled), vedené od školního roku 1999/2000 k termínu inspekční činnosti
31. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti
32. Programy rozvoje osobnosti dětí za školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
33. Smlouva o poskytnutí plného přímého zaopatření po skončení výkonu ústavní výchovy do ukončení přípravy na budoucí povolání - smlouva o prodlouženém pobytu (4krát)
34. Minimální preventivní programy pro školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016, včetně hodnocení MPP
35. Anketa – záznamy z řízených rozhovorů s dětmi – děti 2. stupně ZŠ a středního vzdělávání (12krát)
36. Organizační řád zařízení, čj. 599/2015/Řed, s účinností od 1. září 2015
37. Organizační struktura zařízení, nedatováno
38. Provozní řád zařízení, čj. 600/2015/Řed, s účinností od 1. září 2015
39. Provozní řád odloučeného pracoviště, čj. 601/2015/Řed, s účinností od 1. září 2015
40. Organizace dne – pracovní dny a volné dny, platnost pro školní rok 2015/2016
41. Plán hospitací, školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
42. Zápisy z hospitační činnosti, školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
43. Kniha úředních návštěv vedená od 1. října 1997 k termínu inspekční činnosti
44. Kniha ostatních návštěv vedená od 7. září 2006 k termínu inspekční činnosti
45. Jednací protokol vedený od 7. února 2013 k termínu inspekční činnosti
46. Plány DVPP na školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016
47. Přehled o absolvování DVPP za školní roky 2013/2014, 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
48. Finanční vypořádání příspěvků a dotací poskytnutých příspěvkovým organizacím za rok 2014 od zřizovatele a ostatní příspěvky a dotace ze státního rozpočtu a od jiných poskytovatelů PO OK, Příloha č. 2, ze dne 8. ledna 2015
49. Finanční vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu s výjimkou dotací na projekty spolufinancované z rozpočtu Evropské unie a z prostředků finančních mechanismů, část 2, ze dne 8. ledna 2015
50. Přímé náklady na vzdělávání na rok 2014 – úprava rozpočtu k 18. listopadu 2014
51. Výkaz zisku a ztráty k 31. prosinci 2014

52. Rozbory hospodaření za rok 2014
53. Komentář k finančnímu vypořádání dotací ze SR a příspěvků od zřizovatele za rok 2014
54. Hlavní kniha účetnictví, období 13/2014
55. Výroční zpráva o hospodaření za rok 2014
56. Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví v Dětském domově Přerov
57. Pokyny pro provádění kontrolní činnosti na úseku BOZP v organizaci
58. Analýza vyhledávání rizik u provozovatele činnosti, ze dne 13. listopadu 2015
59. Identifikace rizik a přijatá bezpečnostní opatření pro zaměstnance Dětský domov a Školní jídelna Přerov
60. Provozní řád „čajové kuchyňky“, ze dne 1. září 2015
61. Interní metodické pokyny pro úspěšné zvládnutí krizových a mimořádných situací ke dni 13. listopadu 2015
62. Traumatologický plán – Příloha č. 8 – směrnice BOZP, ze dne 13. listopadu 2015
63. Kniha úrazů – školní úrazy
64. Záznamy o úrazech č. 42/2014/15 a 43/2014/15
65. Poučení o bezpečnosti, ze dne 31. října 2015 (cyklovýlety, jízda na kole a kolečkových bruslích, koupání na koupališti)
66. Seznámení s vnitřními řády, předpisy a směrnicemi k BOZP a PO – podpisy dětí, ze dne 1. září 2015
67. Prezenční listina o provedení školení zaměstnanců z oblasti bezpečnosti práce a požární ochrany, ze dne 11. března 2015
68. Příkaz ředitele Dětského domova a Školní jídelny, Přerov, Sušilova 25 k provedení roční prověrky bezpečnosti práce, ze dne 11. března 2015
69. Stravné na měsíc: říjen 2014 a říjen 2015 (seznamy stravovaných)
70. Jídelní lístky: květen, červen, září, říjen a listopad 2015
71. Spotřební koš: květen, červen, září a říjen 2015
72. Bilance příjmů a nákladů za období: 1. – 31. prosinec 2014 a 1. – 31. leden 2015
73. Parametry druhů jídel a skupin strávníků
74. Příjemky a výdejky za měsíce květen až listopad 2015

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.m@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jehož se týká, a v Olomouckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Pavel Pyšný, školní inspektor

P. Pyšný v. r.

Mgr. Alice Ošťádalová, školní inspektorka

Ošťádalová v. r.

Ing. Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice

Tomečková v. r.

V Olomouci dne 11. prosince 2015

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jan Pavlas, ředitel školského zařízení

Jan Pavlas v. r.

V Přerově dne 22. prosince 2015